

KỸ THUẬT TRỒNG HOA HỒNG

I. GIỐNG VÀ KỸ THUẬT NHÂN GIỐNG

1. Giống

Một số giống Hoa hồng đang được trồng phổ biến hiện nay tại Đà Lạt là giống hoa hồng Pháp, Ý, đỏ Hà Lan, Tỳ muội, Vàng titi, Trắng xanh, Song hỷ, Bê Bê, vàng, đỏ, xanh ngọc,

2. Kỹ thuật nhân giống: Hoa hồng được nhân giống chủ yếu bằng phương pháp giâm cành hoặc ghép mắt

**Thời vụ nhân giống*

- Thời vụ nhân giống hoa hồng tốt nhất (từ tháng 2-4) và (từ tháng 8-10) là thời gian tốt nhất giúp cho hom giống ra rễ nhanh và đạt tỷ lệ sống cao. Song với điều kiện thời tiết ở Đà Lạt thì việc nhân giống hoa Hồng có thể thực hiện quanh năm.

- Chuẩn bị giá thể: trộn xơ dừa băm nhỏ hoặc tro trấu, đất thịt nhẹ, giàu mùn trộn với phân chuồng hoai theo tỷ lệ 3:1 (đất đồi), trộn đều và đóng vào bịch đen chuyên dùng để ươm cây con.

** Chuẩn bị gốc ghép*

- Sử dụng hom hồng dại (Tuồng vi, tầm xuân) cắt dài từ 20 - 25 cm, dùng dao hay kéo cắt cành bén cắt vát 30⁰, không để cho hom bị xơ dập, nên chọn hom có gai màu tím, hom ở cành bánh tẻ, sạch sâu bệnh. Nhúng hom giống vào dung dịch kích thích ra rễ sau đó cắm vào bầu. Trong thời gian 10 ngày đầu cần che nắng để hom ra rễ, sau đó từ từ cho chiếu sáng và tiếp tục chăm sóc, giữ ẩm, tía bỏ những mầm yếu, kém phát triển chỉ chừa 3-4 mầm khoẻ mạnh, khoảng sau 3 tháng thì có thể ghép được.

- Tiến hành ghép: chọn gốc ghép sinh trưởng tốt, cành mập, khỏe để ghép. Sử dụng mắt ghép đủ tiêu chuẩn từ vườn cây sạch bệnh, lấy mắt ghép có kích thước 1cm x 3cm, có một chồi nhú lên bằng hạt gạo, ghép theo cách ghép da hình chữ T ngược dùng nilon quấn quanh mắt ghép theo kiểu ngói lợp, chừa phần chồi lại. Trong thời gian này nên che nắng mắt ghép và không được tưới ướt mắt ghép, luôn giữ ẩm cho gốc ghép. Khoảng 15 ngày sau có thể mở dây nylon ra kiểm tra nếu mắt ghép còn tươi là đạt. Sau đó cắt bỏ hết tán và nhánh của gốc ghép để tập trung nuôi mắt ghép. Có thể giảm che nắng từ từ để mắt ghép làm quen với ánh sáng trực tiếp và tỷ lệ sống cao hơn.

** Chọn cành giâm*

-Vườn hoa hồng dùng để cắt hom nhân giống cần được chăm sóc kỹ theo yêu cầu phân bón để đảm bảo hom giống tốt, sạch sâu bệnh.

- Cành hồng dùng để nhân giống là cành bánh tẻ khỏe, mập, thẳng và sạch sâu bệnh, đang mang hoa ở giai đoạn sử dụng.

- Chọn mắt giâm: là loại mắt ngủ bắt đầu nhú lên bằng hạt tằm thì khi giâm mắt bắt đầu nảy lộc ngay, cành giâm phát triển tốt thì khi đem trồng cây có sức sinh trưởng phát triển tốt, cho hoa đẹp.

- Trên cành đã chọn để cắt hom giống giâm chỉ nên lấy đoạn giữa của cành không nên lấy đoạn ngọn và gốc. Hom giống có chiều dài từ 8 – 10 cm trên đoạn cành có từ 1-3 mắt nhưng có 2 mắt là tốt nhất. Khi cắt cành nên dùng kéo cắt cành chuyên dùng, cắt vát 30⁰, không để vết cắt bị dập nát. Trên đoạn cành cắt nên giữ lại từ 2-3 lá chét ở cuống lá mắt trên.

* *Kỹ thuật pha, nhúng thuốc kích thích ra rễ*: Hoa Hồng là loại cây thân gỗ tương đối khó ra rễ khi giâm, vì vậy muốn kích thích cành giâm ra rễ nhanh ta dùng thuốc kích thích ra rễ như IAA, NAA, axit gibberelic với nồng độ từ 2000-2500 ppm. Hom giống sau khi cắt đem nhúng nhanh vào dung dịch pha sẵn trong khoảng thời gian 3-5 giây rồi cắm vào giá thể được chứa trong bầu nilon hoặc khay nhựa. Khi cắm hom giống phải thẳng đứng, cắm sâu từ 1-1,5cm. Khoảng cách hom giâm từ 4 – 5 cm trong khay nhựa hoặc mỗi túi bầu là một hom.

II. TRỒNG VÀ CHĂM SÓC

1. Chuẩn bị đất

Vệ sinh đồng ruộng sạch, xử lý cỏ dại, nhặt các gốc cây rế cây trên ruộng. Sau đó cày sâu 45 – 50 cm, bừa kỹ 2 - lần, bón vôi cải tạo độ chua của đất kết hợp bón lót phân chuồng.

Đánh luống: Mặt luống + rãnh: 1,3m (rãnh 30cm). Luống hình chóp nón, cao từ 25-30 cm, thoát nước tốt, tránh bị ngập úng.

2. Kỹ thuật trồng hoa hồng

Khoảng cách trồng: cây cách cây 20 – 30 cm, hàng cách hàng 50 cm. Trồng cây giống thẳng đứng, nên trồng theo kiểu nanh sấu.

Khi trồng tay trái giữ cây, tay phải lấp đất nhẹ vào xung quanh gốc, ấn nhẹ tay cho cây đứng, tránh làm đứt rễ cây, không để phân tiếp xúc với đất. Trồng xong tưới thật đẫm nước.

3. Chăm sóc

Lượng phân sử dụng cho 1000m²

- Phân chuồng: 10m³, vôi 200 kg
- Lân: 40 -50 kg
- Ure: 26 - 30kg
- KCl: 30 kg
- Phân vi sinh: 280 - 300 kg

Ngoài ra còn dùng một số phân bón vi lượng phun qua lá để bổ sung thêm dinh dưỡng cho cây hoa.

Cách bón:

- Bón lót: toàn bộ phân chuồng, lân, phân vi sinh

- Bón thúc: 2 tuần bón một lần

+ Lần 1: 1/5 kg Ure + 1/5kg KCl

+ Lần 2: 1/5 kg Ure + 1/ 5 kg KCl

+ Lần 3: 1/6 kg Ure + 2/5kg KCl

+ Lần 4: lượng Ure và KCl còn lại

Ngoài ra định kỳ hàng tháng bổ sung 1 lần phun vi lượng

Với cây hoa hồng có chu kỳ sinh trưởng kéo dài nhiều năm nên hàng năm phải bón phân chuồng, phân vi sinh, lân, vôi để bổ sung dinh dưỡng cho cây.

4. Kỹ thuật tưới nước

Có 2 phương pháp tưới: Tưới nước ngập rãnh tức là bơm nước vào 2/3 các rãnh để 2 tiếng đồng hồ sau đó rút hết nước hoặc tưới bằng vòi bơm vào mặt luống giữa 2 hàng cây, tránh bắn nước nhiều lên bộ lá và nụ sẽ tạo điều kiện cho nấm bệnh lan truyền. Nếu tưới bằng vòi bơm thì giữa 2 hàng cây ta tạo ra 1 rãnh nhỏ để khi tưới nước và phân không chảy ra ngoài.

5. Kỹ thuật bón phân

Hoa hồng rất ưa phân hữu cơ, sau khi trồng 1 – 2 tháng là phải tưới phân cho cây. Có thể dùng phân hữu cơ ngâm ủ với phân vi sinh sông gianh theo tỷ lệ 2m³ nước cần 300 kg phân hữu cơ + 50 kg phân vi sinh tưới cho 5.000m².

6. Kỹ thuật bấm ngọn, vít cành điều tiết sinh trưởng

Phương pháp bấm ngọn, vít cành ta có thể đạt được 3 mục đích sau:

- Làm tăng năng suất từ 3 – 4 lần (có thể thu từ 7 - 9 bông/1 gốc/lần thu).

- Tăng chất lượng cành hoa (chiều dài cành hoa > 70 cm)

- Điều khiển ra hoa theo ý muốn

Lưu ý: Vít cành chỉ áp dụng đối với cây giâm

7. Kỹ thuật bao hoa trên đồng ruộng

Mục đích: Để tránh côn trùng và các tác động của môi trường xung quanh, đồng thời giữ hoa nhanh nở trong vài ngày. Có 2 cách bao hoa là bao bằng giấy báo (cắt 1 mảnh giấy báo quấn quanh bông hoa và buộc hoặc dán lại) và bao bằng lưới bao có sẵn.

8. Phòng trừ sâu bệnh

a. Sâu: trên cây hoa hồng phổ biến nhất là nhện đỏ, sâu xanh, rầy. Dùng thuốc Polytrin, Sherpa, Karate, Actara, Supracide, Commite...

b. Bệnh:

**Bệnh đốm đen*: Vết bệnh hình tròn hoặc bất định, ở giữa vết bệnh màu xám nhạt, xung quanh màu đen. Vết bệnh xuất hiện cả hai mặt lá. Bệnh nặng làm lá vàng, rụng hàng loạt.

* *Bệnh đốm mắt cua* : Vết bệnh là những đốm nhỏ hình mắt cua, phía trong hơi lõm, ở giữa màu nâu nhạt, xung quanh nổi gờ màu nâu đậm. Bệnh thường hại chủ yếu trên lá bánh tẻ, lá già, nhiều vết chi chít làm lá vàng, rụng.

* *Bệnh đốm vòng*: Vết bệnh là những đốm nhỏ, hình tròn đồng tâm, màu nâu nhạt. Bệnh hại cả lá bánh tẻ và lá già.

Dùng thuốc Score 250 EC, 2S sea & see 12WP, 12DD, Champion 77WP Daconil 550 SC, Altracol 70 BHN,...để phun phòng trừ các loại bệnh trên.

**Bệnh phấn trắng*: Vết bệnh dạng bột phấn màu trắng xám, hình dạng bất định. Bệnh thường hại trên ngọn non, chồi non, lá non, gây hại cả hai mặt lá. Bệnh nặng hại cả thân, cành nụ và hoa, làm hoa biến dạng không nở, thân khô, giảm nụ và bệnh nặng làm chết cây. Dùng thuốc Score 250 EC, Daconil 550 SC, Som 5DD, Viben 50BHT...

* *Bệnh gỉ sắt*: Vết bệnh dạng ổ nổi màu vàng da cam hoặc màu nâu gỉ sắt, thường hình thành mặt dưới lá. Mặt trên lá bệnh mất màu xanh bình thường, chuyển sang màu vàng nhạt. Bệnh nặng làm lá khô cháy, dễ rụng, hoa nhỏ và ít, cây còi cọc.

- Phòng trị: Phun thuốc Anvil 5 SC, Suppertil, Coct 85, 2S sea & see 12WP, 12DD, Champion 77WP ...

* *Bệnh thán thư*: Vết bệnh có dạng hình tròn nhỏ, hình thành từ chóp lá, mép lá hoặc giữa phiến lá. Ở giữa vết bệnh màu xám nhạt hơi lõm, xung quanh có viền màu nâu đỏ hoặc màu đen. Trên mô bệnh về sau thường hình thành các hạt đen nhỏ li ti. Bệnh hại lá bánh tẻ và lá già. Phòng trị: Phun thuốc Ticarben 50WP, Derosal 50 SC, Topan, Fusin, Score 250 EC.

* *Bệnh mốc sương*: Vết bệnh có hình dạng bất định màu vàng, khi gặp điều kiện thời tiết thuận lợi vết bệnh ăn lan dần ra, liên kết với nhau làm lá vàng rụng. Bệnh xuất hiện ở những lá già và lan dần lên phần trên.

Phòng trị: Benex 50 WP, Bendazol 50WP, Folpan, Ridomil Gold....

IV. THU HOẠCH, BẢO QUẢN HOA SAU CẮT CÀNH

Hoa hồng thu hoạch khi hoa có cánh ngoài vừa hé nở, nên thu vào buổi sáng sớm hoặc chiều mát lúc cây còn sung nhựa, nhiều nước, thì cành hoa thu mới bền và lâu tàn, trước khi cắt Hoa nên tưới nhiều nước. Cắt cách gốc cành chừa lại 3 lá, phần cành hồng còn lại sẽ cho 3 chồi mới, ta chỉ chọn 1-2 chồi khỏe cho ra hoa tiếp tục.

Sau khi cắt hoa nhúng ngay vào thùng nước có chứa chất khử Etylen khoảng 30 phút, sau đó ngâm vào thùng chứa dung dịch dinh dưỡng cho hoa no khoảng 1 – 3 giờ, nếu có điều kiện thì bảo quản trong kho lạnh, còn không thì phải để hoa ở

chỗ thoáng mát, sạch sẽ và đóng gói trước khi vận chuyển đi xa. Có như vậy thì hoa cẩm mớ bèn và các nụ hoa sẽ nở hết, không có hiện tượng nụ ngủ.

Nguồn: Khuyến nông Lâm Đồng